

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 5C/137/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615202847
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Magdaléna Andreánska
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5615202847.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou Mgr. Magdalénou Andreánskou v právnej veci žalobcu TELERVIS PLUS a.s., so sídlom v Bratislave, Staré Grunty 7, IČO: 35 717 769, právne zastúpeného: JUDr. Alanom Strelákom, advokátom so sídlom v Bratislave, Na vršku 12, IČO: 31 819 702, proti žalovanej Z. F., T. XX. XX. XXXX, trvale bytom Mesto W. I., zastúpenej opatrovníčkou N. Y., T. XX. X. XXXX, bytom W. I., R. XXX/X, v konaní o splnenie povinnosti zaplatiť sumu 409,- eur s príslušenstvom a zmluvnými pokutami takto

rozhodol:

Žaloba sa zamieťa.

Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobou, doručenou súdu dňa 13. 4. 2014, sa žalobca, prostredníctvom právneho zástupcu, domáhal voči žalovanej splnenia povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 409,- eur s úrokmi z omeškania 5,15 %, ročne z dlžnej sumy od 4. 9. 2014 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 39,60 eur (mesačná zmluva pokuta vo výške 9,90 eur x 4 mesiace omeškania od septembra 2014 do decembra 2014) a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 21. 2. 2014 bola medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 520140616 na čiastku 300,- eur za odplatu vo výške 60,- eur. Žalobca účtoval žalovanej za poskytnutie úveru servisný poplatok vo výške 54,- eur. Zmluvou sa žalovaná zaviazala celkovú sumu vo výške 414,- eur uhradiť v 13 mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 1,50 eurá a v pravidelných 10 mesačných splátkach vo výške 40,95 eur. Prvá splátka bola splatná 10. deň po uzavretí zmluvy a každá ďalšia až do úplného zaplatenia bola splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky, pričom po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky je žalobca oprávnený žiadať vrátenie celej dlžnej sumy spolu s úrokmi, ak sa nedohodnú zmluvné strany inak. Prevzatie finančnej hotovosti potvrdila žalovaná podpisom zmluvy. Žalovaná uhradila ku dňu podania žaloby 5,- eur, uvedená suma bola uhradená dňa 21. 2. 2014. Žalovaná neplnila riadne a včas v zmysle splátkového kalendára, z tohto dôvodu jej žalobca oznámil stratu výhody splátok v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka. V predžalobnej upomienke zo dňa 27. 5. 2014 žalobca upozornil žalovanú na uplatnenie práva žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. V oznámení o zosplatnení záväzku zo dňa 21. 10. 2014 žalobca oznámil žalovanej, že celý dlh sa stal splatným ku dňu 3. 9. 2014. Po zosplatnení záväzku žalobca neevidoval žiadnu ďalšiu úhradu. Ku dňu spísania žaloby dlžná čiastka predstavovala sumu 409,- eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom spolu s odplatom v celkovej výške 414,- eur a čiastkou vo výške 5,- eur, ktorá bola uhradená žalovanou. V zmysle bodu 3 Obchodných podmienok, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, sa žalovaná zaviazala uhradiť, v prípade porušenia zmluvných podmienok zmluvnú pokutu vo výške 3,30 % z istiny úveru, a to za každý začatý kalendárny mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky. Istina úveru je 300,- eur, potom dohodnutá mesačná zmluvná pokuta je vo výške 9,90 eur.

Opatrovníčka žalovanej v písomnom vyjadrení k žalobe uviedla, že žalovaná bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Zmluvu o úvere bola žalovaná donútená uzatvoriť pod nátlakom podvodníka, ktorý bol obvinený a následne uznaný vinným zo spáchania trestného činu. K svojmu vyjadreniu pripojila listinné dôkazy, a to uznesenie vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odbor kriminálnej polície, 2. oddelenie vyšetrovania, Liptovský Mikuláš, ČVS: ORP-299/2-VYS-LM-2014 zo dňa 7. 10. 2014, o vznesení obvinenia konkrétnej osobe, Listinu o ustanovení za opatrovníka pre nesvojprávnu Z. F., T. XX. X. XXXX a rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 4Ps/10/2014-35 zo dňa 17.10.2014, právoplatný dňa 26. 11. 2014, ktorým bola Z. F., T. XX. X. XXXX, pozbavená spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu, a bola jej ustanovená opatrovníčka N. Y., T. XX. X. XXXX, H. W. I., R. XXX/X, ktorá je povinná sa o ňu riadne starať, zastupovať ju pri právnych úkonoch, spravovať jej majetok, pričom ak nejde o bežnú vec, musí byť právny úkon schválený súdom.

Podľa § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1 000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

V súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd vo veci ústne pojednávanie nenariaďoval, keďže sa jednalo o drobný spor, lebo výška žalovanej sumy nepresiahla 1000 eur. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené uznesením zo dňa 17. 8. 2015, č. k. 5C/137/2015-20, vyveseným na úradnej tabuli súdu dňa 22. 9. 2015, zveseným z úradnej tabule súdu dňa 30. 9. 2015, teda najmenej päť dní pred vyhlásením rozsudku.

Súd vo veci vykonal dokazovanie listinami, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere, obchodnými podmienkami, predžalobnými upomienkami, oznámením o zosplatnení záväzku, poštovými podaciami hárkami, písomným vyjadrením opatrovníčky žalovanej, uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odbor kriminálnej polície, 2. oddelenie vyšetrovania, Liptovský Mikuláš, ČVS: ORP-299/2-VYS-LM-2014 zo dňa 7. 10. 2014, Listinou o ustanovení za opatrovníka pre nesvojprávnu Z. F., T. XX. X. XXXX a obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 4Ps/10/2014, najmä rozsudkom, č.k. 4Ps/10/2014-35 zo dňa 17. 10. 2014, právoplatný dňa 26. 11. 2014, a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 21. 2. 2014 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 520140616 (ďalej len zmluva). V zmysle čl. 1 zmluvy žalobca poskytol žalovanej bezúčelový, hotovostný a spotrebiteľský úver vo výške 300,- eur. Úver bol poskytnutý za celkový úrok vo výške 20 % z istiny. Za poskytnutie úveru si žalobca účtoval servisný poplatok vo výške 18 % z istiny. (ďalej úrok a zmluvná odmena spoločne označované ako odplata). Žalovaná prevzatie istiny v hotovosti pri podpise tejto zmluvy potvrdila svojím podpisom na zmluve. Podľa čl. 2 zmluvy sa žalovaná zmluvne zaviazala uhradiť žalobcovi istinu vo výške 300,- eur, odplatu vo výške 114,- eur, celková dlžná čiastka na úhradu predstavovala sumu 414,- eur. Podľa čl. III zmluvy sa žalovaná zaviazala uhradiť žalobcovi úver riadne a včas vrátane odplaty v 13-tich mesačných splátkach, a to v prvých 3 mesačných splátkach vo výške 1,50 eur a v 10-tich mesačných splátkach vo výške 40,95 eur, pričom prvá splátka je splatná 10. deň po uzatvorení tejto zmluvy, každá ďalšia splátka až do úplného zaplatenia je splatná 30. deň po splatnosti predchádzajúcej splátky. Žalobca, ako veriteľ je oprávnený žiadať od žalovanej, ako dlžníka vrátenie celej dlžnej sumy po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením jednotlivé splátky, ak sa zmluvné strany nedohodnú písomne inak. Priemerná ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) v zmysle § 9 ods. 2 písm. y/ zákona č. 129/2010 Z. z. je ku dňu podpisu tejto 44,30. Podľa bodu 3. Obchodných podmienok zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ dlžník nesplní svoj záväzok podľa čl. II zmluvy o úvere, je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka zároveň zmluvnú pokutu za omeškanie vo výške 3,3 % z istiny a to za každý aj začatý mesiac omeškania až do zaplatenia celkovej dlžnej čiastky, alebo do maximálnej výšky v zmysle § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. t. j. do dosiahnutia výšky poskytnutých finančných prostriedkov, v závislosti od toho, ktorá z týchto skutočností nastane skôr. Zmluvná pokuta je splatná v okamihu, keď

sa dlžník dostal do omeškania s úhradou ktorejkoľvek splátky. Zmluvné strany sa dohodli, že veriteľ je oprávnený účtovať dlžníkovi náhradu účelne vynaložených nákladov za úkony spojené s vymáhaním dlžnej sumy pred začatím súdneho alebo rozhodcovského konania vo výške 20 % z poskytnutej istiny, najmenej však 67,- eur, ktorá nepodlieha vyúčtovaniu.

Predžalobnou upomienkou zo dňa 27. 5. 2014 bola žalovaná vyzvaná na úhradu sumy 245,20 eur, súčasne bola žalovaná upozornená, že v prípade, že nevykoná úhradu dlhu, žalobca uplatní svoje právo a po uplynutí 15 dňovej lehoty v zmysle § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka, a bude žiadať zaplatenie celej pohľadávky. Výzva bola podaná na poštovú prepravu dňa 28. 5. 2014.

Predžalobnou upomienkou zo dňa 12. 9. 2014 bola žalovaná na osobnom stretnutí so zástupcom žalobcu informovaná o nezaplatení splátky zo zmluvy v lehote splatnosti. Ako dôvod neplatenia žalovaná uviedla, že ju spolu s manželom opatroval p. Š., ktorý ju nahovoril na úver, pri prevzatí peňazí, všetky peniaze zobral a stratil sa. Pripravil ju aj o byt. Žalovaná svojim podpisom potvrdila, že zaplatí najbližšiu splátku splatnú dňa 18. 9. 2014 v sume 41,- eur a ďalšie splátky v sume 41,- eur do 19. dňa v mesiaci. Žalovaná súhlasila aj zo zostatkom a účtovnou evidenciou veriteľa.

Oznámením zo dňa 21. 10. 2014 oznámil žalobca žalovanej, že ku dňu 3. 9. 2014 bol dlh zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zosplatnený z dôvodu omeškania s jeho splácaním žalovanou. Dlž sa stal splatný vo výške 409,- eur so zmluvnou pokutou vo výške 3,3 % z istiny za každý mesiac omeškania, t. j. celkom 19,80 eur a náhradou účelne vynaložených nákladov za úkony spojené s vymáhaním dlžnej sumy pred začatím súdneho alebo rozhodcovského konania vo výške 20 % z úveru (najmenej však 67,- eur), t. j. 60,- eur. Celkovo žiadal žalobca od žalovanej zaplatiť čiastku 488,80 eur. Oznámenie o zosplatnení bolo podané na poštovú prepravu dňa 23. 10. 2014.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka v platnom znení, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zo zmluvy o úvere (§ 497).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 38 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzatvorila žalovaná dňa 21. 2. 2014, ako osoba konajúca v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou. Pre platnosť právneho úkonu zákon vyžaduje splnenie určitým predpokladov. Osobitné požiadavky zákon kladie na vôľovú stránku osoby robiacej právny úkon a na jej prejav. Právny úkon musí byť preto urobený slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne. Musí byť tiež objektívne možný a vyžaduje sa aj splnenie zákonom stanovených predpokladov vo vzťahu ku konajúcemu subjektu, dovolenosti právneho úkonu a jeho právnej formy. Pokiaľ ide o konajúci subjekt, platný právny úkon môže urobiť jedine osoba, ktorá je spôsobilá na právne úkony, a ktorej spôsobilosť na právne úkony nebola odňatá alebo obmedzená. Právny úkon urobený osobou pozbavenou spôsobilosti na právne úkony zákon postihuje jeho absolútnou neplatnosťou. Dôvodom neplatnosti právne úkonu je aj prípad, keď právny úkon urobila osoba konajúca v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento úkon neschopnou. Súd mal pripojeným spisovým materiálom sp. zn. 4Ps/10/2014 Okresného súdu Liptovský Mikuláš preukázané, že žalovaná bola rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp. zn. 4Ps/10/2014-35 zo dňa 17. 10. 2014, právoplatným dňa 26. 11. 2014, pozbavená spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Dôvodom bola skutočnosť, že podľa záverov znaleckého posudku č. 60/2014, podaného súdnou znalkyňou z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie, I. H. G., v konaní o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, žalovaná trpí na duševnú poruchu, jedná sa o tzv. Inú organickú poruchu osobnosti a správania, zapríčinenú ochorením, poškodením a dysfunkciou mozgu. Z vyššie uvedeného znaleckého posudku, z časti vlastné vyšetrenie - výpis zo zdravotnej dokumentácie mal súd ďalej preukázané, že žalovanej bola 13. 12. 1995 diagnostikovaná psychotická

porucha po prekonaní akútnej schizofornej poruchy, v roku 2006 jej bola diagnostikovaná organická disociatívna porucha. Mentálna retardácia ľahkého stupňa. V roku 2007 jej bola diagnostikovaná mentálna retardácia s intelektovými schopnosťami v pásme debilít s eretickými prejavmi. V roku 2010 bola žalovanej diagnostikovaná organická disociatívna porucha. V roku 2011 jej bola diagnostikovaná labilná emotivita, formálna kritickosť k svojmu správaniu. V roku 2012 jej bola diagnostikovaná organická porucha osobnosti. V auguste 2014 jej bola diagnostikovaná organická porucha osobnosti a správania zapríčinená chorobou, poškodením a disfunkciou mozgu. Z uvedeného je zrejmé, že dňa 21. 2. 2014, kedy žalovaná uzavrela úverovú zmluvu so žalobcom, konala v duševnej poruche, ktorá ju robila na tento právny úkon neschopnou. Právnym následkom uzavretej zmluvy je jeho absolútna neplatnosť, ktorá pôsobí priamo zo zákona a od počiatku (ex tunc), a to bez ohľadu na to, či sa niekto dôvodu neplatnosti právneho úkonu dovolal. Súd preto žalobu žalobcu, ako nedôvodnú zamietol, lebo na absolútne neplatnú zmluvu sa hľadí, ako keby nebola vôbec uzavretá.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol postupom podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Plný úspech v konaní mala žalovaná a preto jej vzniklo právo na náhradu trov konania. Opatrovníčka žalovanej si náhradu trov konania neuplatnila z dôvodu, že jej žiadne trovy konania nevznikli, súd jej preto žiadnu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 OSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 OSP odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.